

Ako morebiti oškodovanec ugovarja določbam komisije, tedaj mora komisija koj razsoditi.

Ako sta si izvedenca križem, tedaj razsodi vodja komisije.

§ 10. Izvedenci, kakor tudi odbornika obě. zastopa, ki se privzameta za podučenje pri komisijski preiskavi, nimajo pravice od drž. kase tirjati kaj odškodnine. Komisijski stroški od poslancev finančnih uradov pa se plačajo iz drž. kase.

§ 11. Po določbi komisijske preiskave določi se odpis davka gledé na v § 5. določeni način in sicer v slučajih oškodovanja kmetijske setve po toči, vodi ali ognji od dež. finančne uradnije, v vseh drugih pa od finančnega ministra.

Zoper odločbe dež. finančnih uradov dopušča se utok do finančnega ministra.

§ 12. Privoljeni odpisi davka se odštejô davčnemu dolgu posameznih posestev in če so le-ti že popolnem vplačani, se ali zapišejo v prihodnji dolg za dobro ali pa se vrnejo ako izrečno tirja, posestniku.

§ 13. Le-ta postava stopi v veljavo dne nje oznanjenja.

§ 14. Za izpeljavo le-te postave skrbi Moj finančni minister.

Dunaj, dne 6. junija 1888.

Franc Jožef I. r.

Taaffe I. r. Dunajewski I. r.

Rezanje kapnov.

Naši štajarski kapuni so v zunanjih deželah na dobrem glasu in se za nje vsako leto mnogo denarja izplača.

Gospodinje se pa pogosto pritožujejo, da jih pri rezanju mnogo pogine. Uzrok je v tem, da se to delo navadno le slabo opravlja, ker navadno le stare žene z okretnimi rokami in s slabim orodjem opravljajo. Perje navadno kar popipljejo, kožo s topim nožem prerežejo in kožo potem kar s hodno nitjo zašijejo. Potem ni čuda, da jih mnogo pogine.

„Slov. Gosp.“ svetuje našim gospodinjam pri rezanju tako-le ravnati: Oskrbi si male ostre jeklene škarje, oster nož, tenko šivanko in belo žido ali svilo.

Perje naj se poprej s škarjami poreže, preden z nožem kožo prerežeš in jajca previdno poiščejo in odstranijo. Šivanka in svila naj se poprej v vodi, h kateri se je nekaj kapljic karbolne kisline prililo, namočita, ter koža skupaj previdno zašije.

Tudi rane, kjer rože živali odrežeš, je dobro s karbolno vodo pomočiti, da potem hitro zacelijo.

—k.

Dopisi.

Od sv. Marka niže Ptuj. (Delovanje našega okr. zastopa.) Imamo res veliki navrhek okrajnih doklad pri dači, toda vidimo, da se ravna z našimi denarji vspešno; okr. zastop skrbi namreč za vsestransko korist celega okraja. Mislimo na tako prekoristen most čez Dravo pri Borlu in cesto od tega mosta v Metince; tako je lepa zveza s Ptujem, Ormožem, z Možganskim kolodvorom in tedaj naprej s Slovenskimi goricami. Dalje je lepa ravna cesta kraj Drave od tega mosta pod Borlskim gradom mimo Zavrč na Hrvaško. Lepa je tudi nova cesta na Bregu, pri Ptuji do železnega mosta proti Turnišam. Krasno in koristno je izdelana, s trpežnimi mostovi zavarovana ravna cesta čez nekdanji silovit klanjec v Veliki Varnici v Cvetlin pri sv. Petru do hrvaške meje, odtod pelje dalje na Hrvaško proti Višnici, Trakoštjanu, Bednju in še dalje v Zagreb in Krapinske toplice. Drugih, še morebiti mnogo po-zrtvovalnih izdelkov in popravkov sl. okr. zastopa. katerih nisem videl, ne usojam se omeniti; pa kar vidim in vsestransko od posestnikov hvaliti slišim, to priobčim. Drava nam nedopovedljivo škodo dela. Kjer so bili pred štirimi leti na levi strani najboljši travniki, vrti, stanovanja itd., tam vozijo se zdaj splavarji navzdol. Že samo v par letih smo morali edenajst hramov v varniši kraj prestaviti in prebivalce preseliti. Vendar zdaj marljivo zavirajo, s fažinami in kamenjem vodo odrivajo, da nam ne bi še večje škode delala. Ako nam pod Novoves prodere, kjer je že bojda pred 300 leti drla tedaj bode 50 posestnikov s svojimi hrami v hudi stiski in bežati bodo morali. Na čigave stroške pa se to birjenje dela, to mi ni znano, pa koristilo menda bo. Ali veliko dobroto v korist celemu Ptujskemu okraju, hrvaškemu Zagorju, Krapinskim toplicam, srednje-haloškim, Trakoštjanskim, Bedjanskim in Višniškim vinorejcem oskrbel je sl. okr. Ptujski zastop s podvzetjem in dokončanim delom nove krasne ceste od sv. Vida v Leskovec. Pomnim, da so od Leskovca v Ptuj eden polovnjak vina z 2 voloma in 2 konjema, t. j. s čveterjadjo z veliko težavo peljali a sedaj naložiš 4 polovnjake vina tam na Bednji ali v Trakoštjanu ali v Leskovci, pa ga peljaš s parom konj, brez vse težave v mesto Ptuj. Hvala torej okr. zastopu v Ptuji! Sliši se, da bode tudi čez Ptujsko goro iz Ptuja proti Rogatcu ali Poličanom okr. zastop vravnano cesto stavil. Te ceste, ogibajoč se strašanskega Majšberskega hudega klanjca, bi se veselil celi Ptujski okraj in pričakuje že jo ljudstvo več let.

Iz Precetinec pri Malej nedelji. (Sadjerejstvo) Pri nas se obuvamo po starem, oblačimo se pa po novem, v gizdave, malo vredne

pisčeva pomota, omenivša, da je Krempel umrl l. 1849. Sloveči župnik se je v večnost preselil l. 1844. Njegov „spomenik“ je bil dovolj umetno izdelan. Ogledevali smo ga pred podobarjevo delalnico na „Sofijskem trgu“ v Mariboru, kjer je bil izpostavljen. Pobiralo se je zanj med dijaško mladino, kmeti, gospodi. Ko je podobar F. Teichmeister zginil, se je vse pobralo, ker je omenjeni bil v neugodnih razmerah, nekaj prodalo, drugo raznosilo. Krempel-nov spomenek je v roke prišel nekemu Mariborskemu mestjanu, kateri še ga zdaj ima na „dilhah“, nevedoč, koliko je ta kamen vreden, kaj predstavlja, in kateri da je. Res čudno je bilo od takratnega „odbora za Kr. spomenik“, da se je prepustilo tuje blago na rovaš g. F. Teichmeistera prodati ali vzeti. Bilo mi je povedano, da bi se lahko „spomenek“ dobil po „tretji roki“ prav po ceni. Ali nebi Malonedeljski „Junior“ te častne skrbi prevzel, da se reši podoba „Klio“ za blagega Krempelna? To se tem lažje izpelje, ker neko svotico nabranega denarja hrani nek g. M. St. K., kakor omeni g. Ivan Lapajne v zgodovini štaj. Slovencev na 259. strani.

Iz Čadrama. (Naše delovanje.) [Konec.] Bila je močno in lepo zidana iz samega kamenja. Imenitna je ta cerkev, kajti ko so druge župnije v naše dekaniji bile le Konjiške podružnice, imela je ona že leta 1542 svojega lastnega kaplana Valentina Faschang, kakor se bere v Gültenschätzung v dež. arhivu 11. zv. št. 133. Imenitna je še pa tudi ravno v oziru na škop. praznik, ker napis nad škop. kapelo kaže, da pred 199 leti, ko je bil vladar Konjiške župnije, tačas tudi Čadramske, Bošt. Glavinič žl. Glamoč, stolni kaplan svitlega cesarja Leopolda, ki je bil tudi že imenovan Senjski škof, kaplan njegov pa je bil gosp. Matija Kalčič, Kamničan, je ta kapela v čast Matere in božje Dev. od Karmelske gore bila postavljena in posvečena. Imenitna je še pa naša sv. Barbara zdaj zavoljo svoje notrajne lepe oprave, kakor le malo katera druga cerkev. L. 1878 so se namreč dala okna pravilno popraviti, vsa cerkev se je snažno zmalala, dva čisto krivo napravljena altarja in grd križev pot se je odstranil in altar sv. družine se je po mojstru J. Vivodu v Gradcu tako lepo prenovil, da je bil v cerkvi „Mairiahilf“ tri dni razstavljen in občudovan. To je stalo s streho vred 1700 fl. L. 1880 se je po ravno tistem mojstru prenovil še velik altar in stranski sv. Ane, napravila se je nova prižnica in altar v škop. kapeli, kar je stalo 2035 fl. Tekoče leto pa sta se napravila namesto dveh že čisto piravih stolov v presbiteriji iz l. 1656 nova krasno napravljena v gotičnem slogu in se je cerkveni tlak z brušenim kamenom dostavil in popravil, kar stane okoli 450 fl. K temu popravilu so darovali župljani blizo 1000 fl. cerkev sama 500 fl., umrli

kmet Juri Potočnik 200 fl., prevzv. knez in kneginja Hugo Windischgrätz 100 fl., konjiški tržani okoli 100 fl. In ta naša podružnica je zdaj res tako okusno popravljena, da si moramo samo želeti, naj bi skoraj včakali enako lepe župnijske cerkve, kajti če je za nas ponos podružnica sv. Barbara, je ob enem sramota, da je župnijska cerkev 10krat menj vredna od hčere svoje in vsak, kateri hčer vidi lepo napravljeno kakor nevesto za ženina svojega, mora želeti, da bi skorej v enakej krasoti vsaj, če ne lepšo gledal župnijsko cerkev, k temu pa nam Bog pomozi!

Iz Središča. (Velika svečanost.) Pri naši svečanosti dne 26. t. m. bodo sodelujoča pevska društva pela naslednje pesmi: 1. „Potočnica“, zbor od Gjüre Eisenhutha, poje „Vila“ s spremljevanjem godbe. 2. „Davorija“, zbor od Vallingerja, poje rad. pevsko društvo. 3. „Ustaj rode“, od Gjüre Eisenhutha, zbor, poje „Vila“. 4. „Veselo“, zbor od F. Trišlerja, poje rad. pevsko društvo. 5. „Pozdrav“, mešani zbor od dr. G. Ipavca, poje pevsko društvo Ormoškega okraja. 6. „Popotnica Lire“, zbor od I. pl. Zajca, poje „Vila“. 7. „Brate mili“, zbor od J. Puchlyja, poje rad. pevsko društvo. 8. „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor od A. Nedveda, poje pevsko društvo Ormoškega okraja. 9. „Hrvaticam“, zbor z bariton-solo od I. pl. Zajca, poje „Vila“. 10. „Zrinjska Frankopanka“, zbor od I. pl. Zajca, poje „Vila“ in rad. pevsko društvo s spremljevanjem godbe. Zbrano občinstvo pozdravi gospod župan Kočevar, slavnostni govor ima tržan g. Kolarič, govor o Središču in njegovi zgodovini povodom 400-letnega potrjenja njegovih pravic pa č. g. Slekovec, župnik iz sv. Marka. Svečano sv. mašo služi rojen Središčan, prečast. gosp. kanonik Herg iz Maribora. Ob 12. uri popoldan pa bo Središki požarni brambovec Fran Lah po zastopniku okr. glavarstva Ptuj-skega g. Supančič-u dekoriran s srebrnim zasluznim križcem. Ker se je Središče svojih trških pravic zmiraj za blagor našega naroda posluževalo, želimo iz srca, da se te svečanosti vdeleži prav mnogo občinstva ne samo iz bližnjih občin ampak tudi iz sosednjih mest in trgov. Tedaj na svidanje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Okoli srede meseca oktobra snide se drž. zbor ter dobi koj s kraja načrt nove vojaške postave v razpravo. Kaka da bode ta postava, to pa še ni znano. — Gledé ministra za uk in bogočastje premeljuje se po listih v eno mer vprašanje, ali pojde ali ostane še dalje na svojem mestu. Kolikor mi sodimo, ni še g. ministru dotekla ura. — V ponedeljek, dne 20. avgusta nastopil je Jurij vitez Schönerer svojo kaznen in bile so vsled tega male